

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد



۲۰۱۹/۰۲/۰۴

مرکز مطالعات استراتژیک و منطقی

افزایش رویداد های آتش سوزی در مراکز تجاری



در کشوری فقیری همچون افغانستان که حدود چهل درصد مردم آن زیر خط فقر زندگی می‌کنند، وقوع رویدادهای آتش سوزی در مراکز تجاری، یکی از چالش های دیگری در برابر زندگی مردم این کشور می‌باشد که به دلیل آن در هر رویداد آتش‌سوزی، هزارها تن دارایی‌های خود را از دست می‌دهند.

هفته گذشته (۷/دلو/۱۳۹۷ هـ ش) در نتیجه آتش‌سوزی در مارکیت تجاری میلاد مندوی شهر کابل حدود ۴۰۰ دکان با تمام اموال آن سوخت. به گفته سرایدار این مارکیت علت آتش‌سوزی در مارکیت میلاد، شارتری برق بوده که در یکی از دکان‌های داخل این مارکیت شده بود.

به دلیل ناوقت رسیدن اطفائیه و عدم کنترل آتش‌سوزی در مارکیت میلاد، به مارکیت‌های تجاری ریحان و داوی که در جوار مارکیت میلاد قرار داشتند نیز خساره وارد شده است و در مجموع به گفته آذرخش حافظی، عضو ارشد اتاق تجارت و صنایع افغانستان، این آتش‌سوزی بیش از یک میلیارد دالر خساره مالی رسانده است.

رویدادهای آتش‌سوزی‌های اخیر در کابل، عوامل آتش‌سوزی‌ها در مراکز تجاری و راه‌های جلوگیری از حوادث آتش‌سوزی از جمله مواردی اند که در این تحلیل مورد بحث قرار گرفته است.

رویدادهای اخیر آتش‌سوزی

آتش‌سوزی اخیر در مارکیت‌های مندوی شهر کابل در حالی تازه‌ترین خبرهای هفته را به خود اختصاص داده است که در این اواخر تنها در شهر کابل چندین مارکیت بزرگ تجاری در چنین رویدادها سوختند و به صاحبان آن میلیون‌ها دالر خساره وارد گردید.

حدود یک ماه قبل به تاریخ ۱۳ جدی سال جاری خورشیدی در چهارراهی حاجی عبدالحق از مربوطات حوزه نهم شهر کابل به دلیل نامعلوم نخست در یک تانک تیل آتش‌سوزی آغاز شد و بعداً به ساختمان نزدیک تانک تیل، [کابل](#) [تاو](#) سرایت کرد که در آن سه تن جان باختند و حدود ۴۴ تن دیگر مجروح شدند و نیز افزون به تلفات انسانی، خسارات مالی زیادی نیز در پی داشت.

در ماه عقرب ۱۳۹۷ هـ ش در مربوطات حوزه دوم شهر کابل در جاده نادر پشتون دو مارکیت بزرگ تجاری، خیرخوا و زرنگار که از جمله مراکز بزرگ وسایل الکترونیکی در افغانستان بود و حدود ۸۰۰ دکان داشتند در یک آتش‌سوزی مهیب بگونه کامل سوختند و شعله‌های آتش میلیون‌ها دالر سرمایه مردم را به خاکستر تبدیل نمود.

د پانو شمیره: له 1 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنی دلیکنیزی بنی پازوالی د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرلو مخکې په خیر و لولی

حدود یک و نیم سال قبل به تاریخ ۱۳ عقرب ۱۳۹۶ هـ ش مارکیت قدیمی تیمورشاهی واقع در شهر کابل در آتش سوخت. همچنان چند ماه قبل از همین حادثه، مارکیت بزرگی تجارتي اباسین خُدران واقع در میرویس میدان شهر کابل، نیز در یک آتش‌سوزی سوخت که در آن یک تن جان باخت و حدود ۸۰ میلیون دالر خساره به مردم وارد گردید.

این همه از نمونه‌های آتش‌سوزی‌های است که بر اساس آمار اطاق تجارت و صنایع افغانستان در هر رویداد دهه‌ها میلیون دالر زیان‌های مالی به مردم وارد شده است و در کل وقوع چنین رویدادها ضربه بزرگی اقتصادی برای افغانستان و مردم این کشور می‌باشد که لازم است حکومت افغانستان در حفظ سرمایه‌های مردم تلاش کند.

عوامل آتش‌سوزی در مراکز تجارتي

با آنکه تاکنون اطلاعات دقیق و مؤثق از علت‌های اصلی آتش‌سوزی‌ها در مراکز و مارکیت‌های بزرگ تجارتي بیشتر مبهم بوده است؛ اما نظر به بعضی شواهد و یافته‌ها، از موقیعت‌های آتش‌گرفتگی و نکات توصیه‌ی ذکر شده از سوی گروه‌های آتش‌نشانی اینجا به چند مورد می‌توان اشاره داشته باشیم:

استفاده از ابزار برقی و گازی: استفاده از وسایل گرم‌کن و سردکن چون بخاری‌های گازی و برقی، همچنان آب‌گرمی‌ها توسط دکانداران همراه با بی‌تفاوتی برخورد با این وسایل آتش‌زا، باعث آتش‌گیری شده و زمینه آتش‌سوزی‌ها را مهیا می‌کند.

غیر معیاری بودن مارکیت‌ها: اکثریت مارکیت‌ها در افغانستان بدون در نظر داشت تمام معیارها و ضرورت‌ها اعمار شده‌اند. در این مارکیت‌ها بدون در نظر داشت کدام احتمال خطر، بند بودن راه‌های کم‌رسانی، موجودیت لین‌های برهنه و فرسوده، سیستم غیر معیاری برقه‌دهی و برق‌گیری با لین‌های کهنه و نصب جین بکس‌های برق در مکان‌های غیر مناسب در مارکیت‌های تجارتي، تماماً از جمله مواردی اند که باعث وقوع رویدادهای آتش‌سوزی می‌شوند. طوریکه سرای‌دار مارکیت میلاد علت آتش‌سوزی در این مارکیت را شارتي برق در یکی از دکان‌های داخلی این مارکیت عنوان می‌کند.

دست‌های مافیایی: با توجه به نوعیت برخی از رویدادها در مراکز تجارتي، تحلیل‌هایی نیز وجود دارد که در وقوع چنین رویدادها دست‌های مافیا و دزدان مافیایی نیز وجود داشته باشد. به گونه مثال هنگام وقوع چنین رویدادها افرادی نیز بازداشت می‌شوند که با استفاده از وضعیت اضطراری آتش‌سوزی در اماکن تجارتي، به سرقت اموال و پول نقد دکانداران می‌پردازند و در شماری از چنین رویدادها با پول‌های هنگفتی از سوی پولیس بازداشت نیز شده‌اند.

غفلت از مسؤولیت شهروندی: غفلت از مسؤولیت شهروندی که شامل عجله هنگام ترک دفتر یا محیط کاری و عدم اطمینان خاطر از بندکردن سویچ‌های برقی، انداختن بقایای سگریت، خاکستری جوش و رها سازی اشیای آتش‌زای دیگر چون بطرول، دیزل، تیل خاک و گاز مایع در اماکن مسکونی و تجارتي از سوی شهروندان، نیز باعث آتش‌گیری شده و باعث خسارات هنگفت مالی می‌شود.

نبود سیستم ایمنی: عدم تجهیز مراکز تجارتي با سیستم ایمنی حد اقل وسایل ابتدایی ضد حریق از قبیل کپسول‌ها و همچنان نبود سیستم اطفائیه در یک مرکز تجارتي که به صدها میلیون افغانی در آنجا سرمایه‌گذاری شده است، باعث می‌شود که بسا اوقات از یک حادثه اندک یک رویداد بس بزرگ به وجود بیاید.

غیر منظم بودن سیستم شهری: بسیاری ساحات شهر کابل بدون ماستر پلان شهری آباد شده‌اند. گاهی اوقات اگر شما به داخل شهر متوجه ساختار آن شوید، به نامنظمی شهر پی خواهید برد؛ مثلاً دریک راسته شما هم نانوائی، هتل، رخت فروشی، گاز فروشی و د فترهای تجارتي را مشاهده خواهید کرد که درین صورت نمی‌توان توقع داشت که واقعات آتش‌سوزی رخ ندهند.

ستراتیژی های جلوگیری

در رابطه به جلوگیری از رویداد های آتش‌سوزی مردم و حکومت هر دو مسؤولیت دارند و لازم است در این رابطه توجه جدی داشته باشند. در کابل، برای جلوگیری از وقوع رویدادهای آتش‌سوزی و یا جلوگیری از سرایت آتش‌سوزی‌های نیاز است که به موارد ذیل توجه صورت گیرد:

آگاهی‌دهی به مردم: عدم موجودیت برنامه‌های آگاهی‌دهی به مردم در مورد جلوگیری از وقوع رویدادهای آتش‌سوزی یکی از عوامل مهم افزایش رویدادهای آتش‌سوزی در افغانستان است. حکومت مسؤولیت دارد که از طریق آموزش و آگاهی‌دهی به شهروندان یاد بدهد که اشیای آتش‌زا را چگونه و در کدام موارد استفاده کنند، همچنان در هنگام آتش‌سوزی چه باید انجام دهند و از ابزار دست داشته خویش چگونه در جلوگیری از آتش‌سوزی استفاده نمایند.

استخدام ابزار پیش‌گیری: نصب کپسول‌های مناسب آتش‌نشانی نوع آبی، گازی و غیره در اماکن کاری و تجارتي و موجودیت یک سیستم اطفائیه در یک مارکیت تجارتي که ده‌ها میلیون افغانی در آنجا سرمایه‌گذاری شده است.

سنتنردسازی ریاست اطفائیه: با آنکه دولت افغانستان برای حوادث آتش‌سوزی ارگانی مستقلی بنام ریاست اطفائیه دارد؛ اما غیر سنتنرد بودن این اداره، نبود تجهیزات لازم و پرسونل مسلکی در ارگان اطفائیه باعث شده که آتش‌سوزی‌های کوچک سرایت بسیار داشته باشد و به آتش‌سوزی‌های مهیب تبدیل شود. در این عرصه نیاز است که حکومت افغانستان به معیاری‌سازی ریاست اطفائیه و افزایش تجهیزات لازم در اطفائیه‌ها، این بخش را قوی کند تا در کنترول آتش‌سوزی‌ها به وقت و موثر عمل کند.

توجه به سیستم بیمه و سنتنرد سازی: نبود سیستم بیمه در افغانستان باعث می‌شود که سرمایه‌داران بعد از آن که سرمایه‌های خویش را در همچون رویدادها از دست می‌دهند، دوباره به کار و تجارت خود آغاز نکنند. چون به دلیل نبود موجودیت سیستم بیمه نمی‌تواند برای آغاز دوباره کار خویش پولی را بدست آورند. در این صورت نیاز است که مارکیت‌های بزرگ تجارتي بیمه شوند و در صورت وقوع همچون حوادث به مشکلات مردم رسیدگی صورت بگیرد. همچنان نیاز است که در هنگام اعمار تعمیرها مطابق سنتنردهای لازم بین‌المللی کار صورت گیرد و تعمیرها با توجه به تمام سنتنردهای و ضرورت‌های لازم اعمار شوند.

پایان